

[Jane Oksen]

Radio mandag formiddag den 5. december 1988, at man ikke kunne få bistandshjælp, hvis man nægtede at modtage hustrubidrag. Oplysningen blev givet af en kvinde, der ringede ind.

Svar (14/12 88):

Socialministeren (Aase Olesen):

Jeg går ud fra, at der med spørgsmålet sigtes til muligheden for at få løbende kontanthjælp efter bistandslovens § 37.

Hverken denne bestemmelse eller andre regler i bistandsloven indeholder hjemmel til at afslå hjælp til en kvinde, der har givet afkald på hustrubidrag efter de privatretlige regler.

Ifølge lovens § 26, stk. 1, nr. 1, kan det sociale udvalg træffe beslutning om tilbagebetaling, bl.a. når der må ydes en person hjælp på grund af den pågældendes uforsvarlige økonomi. Denne regel kunne teoretisk tænkes anvendt over for en kvinde, som giver afkald på hustrubidrag på et tidspunkt, da hun ikke ved egen indtjening kan skaffe det nødvendige til sit underhold. Men der er ikke offentliggjort afgørelser fra Den Sociale Ankestyrelse, hvori der tages stilling til, om afkald på bidrag kan anses for »uforsvarlig økonomi«.

At det ikke har været hensigten, at afkald på bidrag skulle medføre hverken afslag på kontanthjælp eller tilbagebetalingspligt, fremgår også forudsætningsvis af bistandslovens § 8.

Denne bestemmelse giver det offentlige indtrædelsesret dels i en kontanthjælpsmodtagers krav på ægtefællebidrag, dels i den pågældendes ret til at kræve bidrag fastsat eller kræve et bidrag forhøjet. Ved fastsættelsen eller forhøjelsen kan vedkommende myndighed ifølge § 8, stk. 2, 2. pkt., tilsidesætte en aftale om bidrag, der må anses indgået med det formål at hindre det offentlige i at indtræde i retten til bidrag.

Efter sidstnævnte regel var det ret fast praksis, at de sociale udvalg rettede henvendelse til de privatretlige myndigheder om fastsættelse af ægtefællebidrag, når der var ydet kontanthjælp til en person, som umiddelbart forinden havde givet afkald på bidrag.

Ifølge en højesteretsdom fra 1983 må § 8, stk. 2, 2. pkt., dog forstås således, at bestemmelsen alene omfatter tilfælde, i hvilke der *trods en bestående bidragspligt* er givet afkald på fastsættelse af bidrag eller på at kræve bidrag forhøjet.

Herefter kan de bidragsfastsættende myndigheder ikke med hjemmel i denne bestem-

melse tilsidesætte et separations- eller skilsmissevilkår, hvorefter ingen af parterne har bidragspligt over for den anden, og pålægge den ene ægtefælle at svare et nærmere fastsat bidrag til den andens underhold.

I lovforslag nr. L 116, folketingsåret 1985-86, om ændring af bistandslovens kontanthjælp var medtaget et forslag om ændring af § 8, stk. 2, 2. pkt., der på ny gjorde det muligt for det offentlige at få et bidragsafkald fra en kontanthjælpsmodtager tilsidesat, også når der ikke i forvejen bestod en bidragspligt. Da forslaget stødte på modstand efter fremsættelsen, spurgte Socialministeriet de kommunale organisationer, om de ønskede forslaget fastholdt. Da dette ikke var tilfældet, blev forslaget ikke gentaget, da L 116 i det følgende folketingsår blev genfremsat som L 53.

Sammenfattende kan det siges, at det sociale udvalg ikke i forbindelse med afkald på hustrubidrag har adgang til 1) at afslå kontanthjælp, 2) at kræve hjælp tilbagebetalt eller 3) at få tilsidesat et afkald på ægtefællebidrag (medmindre der i forvejen er fastslået en bidragspligt).

Jeg er ikke bekendt med det tilfælde, der ifølge begrundelsen for spørgsmålet skal være omtalt i en udsendelse i Danmarks Radio den 5. december 1988.

Spm. nr. S 287

Til *socialministeren* (7/12 88) af:

Jane Oksen (FP):

»Vil ministeren iværksætte en undersøgelse i kommuner, der ikke efterlever den nye vejledning om bistandslovens § 48, stk. 3?«

Begrundelse

Det fremgår af bladet Muskelkraft nr. 7, 1988, at ministeren har lovet at gennemføre en undersøgelse, hvis det viser sig, at kommunerne ikke følger vejledningen.

Der er mennesker med handicap og forældre til handicappede børn, der ikke får den hjælp, de har behov for, til trods for at de undlader at belaste samfundet med endnu dyrere institutionsophold. Disse i forvejen hårdt belastede mennesker har ingen mulighed for at få den nødvendige hjælp, da ankenævnene ikke alle steder opfatter de »vejledende« regler som bindende på trods af den tidligere socialministers udtalelser om, at ankenævnene ville imøde-